

LITERATURA K TEXTOLOGII

1. Teorie

Editor a text. Úvod do praktické textologie, red. R. Havel, B. Štorek, Praha, ČS 1971.

Textologie. Teorie a ediční praxe, ed. P. Vašák, Praha, Karolinum 1993.

Problems of editing, red. Ch. Jansohn, Tübingen 1999.

Kraft, Herbert: *Editionsphilologie.* 2. vyd. Frankfurt a. M. 2001.

Binar, Vladimír - Fučík, Bedřich: Zpráva o vydávání Díla Jakuba Demla (smz. 1981), in *Revolver Revue*, 2000, č. 42, s. 179-241.

Černý, Václav: Nad dvojím zněním Šaldova Života ironického, in *Kritický měsíčník* 4, 1941, č. 4, duben, s. 157-164; též in V. Č.: *Tvorba a osobnost I*, ed. Jan Šulc, Praha, Odeon 1992, s. 157-165.

Červenka, Miroslav – Štorek, Břetislav: Slezské písně jako problém textologický a ediční, in *Literárněvědný sborník Památníku Petra Bezruče*, Ostrava, Profil 1966, s. 106-146.

Červenka, Miroslav: Textologie a sémiotika (něm. 1971), in M. Č.: *Obléhání zevnitř*, Praha, Torst 1996, s. 213-232.

Červenka, Miroslav: Dvě otázky a dvě teze k textologické diskusi, in *Česká literatura* 46, 1998, č. 4, s. 439-443.

Česká literatura 14, 1966, č. 1: F. Vodička: Textologické konstituování literárních děl, s. 23-26, B. Štorek: Klasifikace a hodnocení textových změn při kanonizaci textu, s. 28-37, M. Červenka: Stylistický příspěvek k teorii variant, s. 45-51, F. Svejkovský: Interpretace středověkých dramát z hlediska textologie, s. 51-56, O. Králík: Text archetypu a proměny textu, s. 59-62.

Chlíbcová, Milada: K vydávání Poláčkova díla, in sb. *Ptáci vítají jítro zpěvem, poddůstojníci řvaním*, ed. J. Lopatka, Praha - Rychnov nad Kněžnou, Klub Obratník 1992, s. 172-178. [Srov. též ediční poznámky k Poláčkovým Spisům, vydávaným v Nakladatelství Franze Kafky od roku 1994.]

Kolár, Jaroslav: K textologii a současné ediční problematice starší české literatury, in *Česká literatura* 34, 1986, č. 1, s. 49-56.

Kolár, Jaroslav: Poznámky k edičnímu zpracování staročeských textů, in *Česká literatura* 36, 1988, č. 2, s. 109-118.

Králík, Oldřich: Příspěvek ke studiu Vančurova stylu, in *Slovo a slovesnost* 5, 1939, č. 2, s. 65-78.

Králík, Oldřich: *Text Slezských písní*, Ostrava, Krajské nakladatelství 1963, 119 stran.

Králík, Oldřich: Slezské písně a jejich vývoj, in sb. *Slezské písně Petra Bezruče*, ed. V. Ficek, O. Králík a L. Pallas, Ostrava, Profil 1967, s. 7-65.

Králík, Oldřich: Co je to básníková vůle?, in sb. *Petr Bezruč 1867-1967*, ed. J. K. Boček, Jarošov, zvláštní číslo Zpravodaje OPP 1967, s. 15-20; též in O. K.: *Osvobozená slova*, ed. J. Opelík, Praha, Torst 1995, s. 329-335.

Králík, Oldřich: Atribuce děl starší literatury, in *Sborník prací jazykovědných a literárněvědných*, ed. O. Králík a M. Komárek, Praha, SPN 1968, s. 77-89; též in O. K.: *Osvobozená slova*, ed. J. Opelík, Praha, Torst 1995, s. 47-63.

Lopatka, Jan: Nebývalé problémy textologické, in sb. *Podoby II*, ed. V. Havel, Praha, ČS 1969, s. 144-151, též in J. L.: *Předpoklady tvorby* (smz. 1978), Praha, ČS 1991, s. 37-46.

Mazáčová, Stanislava: Historie novočeské ediční praxe, in sb. *Textologie. Teorie a ediční praxe*, ed. P. Vašák, Praha, Karolinum 1993, s. 161-183.

Mukařovský, Jan: Varianty a stylistika (1930), in J. M.: *Kapitoly z české poetiky I*, Praha, Melantrich 1941, s. 231-236, 2. vyd. Praha, Svoboda 1948, s. 206-210, též in J. M.: *Studie z poetiky*, Praha, Odeon 1982, s. 187-190.

Otruba, Mojmír: Autor – text – dílo, in M. O.: *Znaky a hodnoty*, Praha, ČS 1994, s. 181-226.

Rothová, Susanna: Hlučná samota a hořké štěstí Bohumila Hrabala (něm 1986), Praha, Pražská imaginace 1993, s. 68-112.

2. Kritika textologické a ediční práce

Brabec, Jiří: Vykřičníky nad edicí Seifertových sbírek, in *Kritický sborník* 9, 1989, č. 2, s. 31-36, též in *Česká literatura* 38, 1990, č. 3, s. 269-272.

--- Víšková, Jarmila: Poznámky k recenzi Jiřího Brabce, in *Česká literatura* 38, 1990, č. 3, s. 272-274.

Červenka, Miroslav: Souborná edice Zahradníčkových sbírek, in *Kritický sborník* 13, 1993, č. 3, s. 44-53.

Dětáková, Zuzana: Jak se ze starého Hostovského stal nový Hostovský, in *Kritická Příloha Revolver Revue*, 1997, č. 8, červenec, s. 131-133.

Hrdlička, Josef: Vydávání Richarda Weinera, in *Souvislosti*, 1997, č. 2 (32), s. 220-232.

Králík, Oldřich: Máchovy básně v Knihovně klasiků, in *Plamen* 2, 1960, č. 11, listopad, s. 129-131; podepsáno ok.

Králík, Oldřich: Kanonický text Slezských písní, in *Slezský sborník* 66, 1968, č. 2, 12. 5., s. 236-252.

--- Červenka, Miroslav – Štorek, Břetislav: O soudobý text Slezských písní, in *Česká literatura* 16, 1968, č. 6, s. 704-707.

--- Králík, Oldřich: Kdo zatemňuje situaci kolem textu Slezských písní?, in *Slezský sborník* 67, 1969, č. 3, 15. 9., s. 401-407.

Lopatka, Jan: Biografie šosáka?, in *Kritický sborník* 6, 1986, č. 2, s. 48-60, též in *Most atd.*, 1990, č. 2, s. 144-154, též in J. L.: *Šifra lidské existence*, Praha, Torst 1995, s. 245-257.

Petruželka, Antonín: Nečitedlné tatrmany aneb prolegomena k "narovnání" "zákrut osobnosti" básníka Ivana Blatného, in *Souvislosti*, 1999, č. 3-4, s. 87-94.

Vodička, Felix - Janský, Karel - Spunar, Pavel: Máchovy rukopisy a tzv. "máchovské apokryfy", in *Česká literatura* 6, 1958, s. 176-197.

3. Příklady textologické a ediční práce

3.1. Volba textu:

Čapek, Josef: *Psáno do mraků (1936-1939)*, 3. vyd., ed. J. Opelík, Praha, Pražská edice 1993.

Čapek, Karel: *Básnické počátky – Překlady*, ed. E. Macek, Praha, ČS 1993 (Spisy K. Č.; 24).

Čapková, Jarmila: *Vzpomínky*, ed. J. Opelík, Praha, Torst 1998.

Dvořák, Ladislav: *Jak hromady pobitých ptáků*, ed. R. Krumphanzl, Praha, Torst 1998.

Havlíček, Jaroslav: *Petrolejové lampy*, 7., revidované vyd. podle rkp. ed. J. Víšková, Praha, Odeon 1983 (Klub čtenářů; 515); 8. vyd. [chybně ozn. jako 7.] Praha, ČS 1987 (Slunovrat. Velká řada; 24).

Hrabal, Bohumil: *Hlučná samota*, ed. M. Jankovič, Praha, Pražská imaginace 1994 (Sebrané spisy B. H.; 9).

Hrabal, Bohumil: *Svatby v domě*, ed. J. Janáčková, M. Chlíbařová, M. Jankovič a V. Kadlec, Praha, Pražská imaginace 1995 (Sebrané spisy B. H.; 11).

Palivec, Josef: *Básně, eseje, překlady*, ed. J. Rambousek, Praha, Torst 1993.

Palivec, Josef: *Prózy, listy z vězení, pozdravy přátel*, ed. J. Rambousek, Praha, Torst 1996.

Seifert, Jaroslav: *Všecky krásy světa*, 4. vyd. [chybně ozn. jako 3.], ed. M. Jirásková a R. Havel, Praha, ČS 1992.

Schulz, Karel: *Kámen a bolest*, 7. vyd. ed. J. Víšková, Praha, ČS 1966 (Klíč; 64); 11. vyd. Praha, ČS 1983 (Slunovrat); 12. vyd. Praha, ČS 1989 (Slunovrat).

Škvorecký, Josef: *Zbabělci*, 8. vyd. ed. M. Špirit, Praha, NLN 1998 (Česká knižnice).

Vančura, Vladislav: *Obrazy z dějin národa českého*, 11. vyd., ed. R. Havel a R. Skřeček, Praha, ČS 1981 (Národní knihovna; 99 a 100).

Zábrana, Jan: *Sedm povídek*, ed. J. Šulc, Brno, Atlantis 1993.

3.2. Způsob komentáře:

Abrams, Meyer Howard: *Zrcadlo a lampa* (angl. 1953), přel. M. Procházka, red. Z. Dětáková, Praha, Triáda 2001.

Aristoteles: *Rétorika – Poetika*, přel. A. Kříž, 2. vyd. ed. Pražský filosofický institut, Praha, Petr Rezek 1999.

Brousek, Antonín: *Podřezávání větve*, ed. M. Špirit, Praha, Torst 1999.

Curtius, Ernst Robert: *Evropská literatura a latinský středověk* (něm. 1948), přel. J. Pelán, J. Stromšík a I. Zachová, red. R. Krumphanzl, Praha, Triáda 1998.

Česká středověká lyrika, ed. J. Lehár, Praha, Vyšehrad 1990.

Jirous, Ivan M.: *Magorův zápisník*, ed. M. Špirit, Praha, Torst 1997.

Konrad, Kurt: *Ztvárněte skutečnost*, ed. J. Brabec a Z. K. Slabý, Praha, ČS 1963.

Kořínek, Jan: *Staré paměti kutnohorské*, ed. A. Stich a R. Lunga, Praha, NLN 2000 (Česká knižnice).

Mácha, Karel Hynek: *Básně*, ed. M. Červenka, Praha, ČS 1997 (Česká knižnice).

Masaryk, T. G.: *Česká otázka – Naše nynější krize – Jan Hus*, ed. J. Brabec, Praha, Masarykův ústav AV ČR 2000.

Michna z Otradovic, Adam: *Básnické dílo – Texty písní 1647-1661*, ed. M. Čejka, Praha, NLN 1999 (Česká knihovna).

Neumann, Stanislav Kostka: *Stati a projevy I (1893-1903)*, ed. Z. Trochová, Praha, SNKLU 1964 (Knihovna klasiků, Spisy S. K. N.; 2) + další svazky této edice: *Stati a projevy II (1904-1907)*, ed. Z. Trochová a S. Jarošová, 1966 (Spisy S. K. N.; 4), *Stati a projevy III (1908-1911)*, ed. M. Chlíbačová a S. Mazáčová, 1968 (Spisy S. K. N.; 5), *Stati a projevy IV (1912-1917)*, ed. M. Chlíbačová a S. Mazáčová, 1973 (Spisy S. K. N.; 7), *Stati a projevy V (1918-1921)*, ed. M. Chlíbačová a S. Mazáčová, 1971 (Spisy S. K. N.; 9).

Šalda, F. X.: *Kritické projevy 1/1892-1893*, ed. J. Pistorius a F. Vodička, Praha, Melantrich 1949 (Soubor díla F. X. Š.; 10) + další svazky této edice: *Kritické projevy 2/1894-1895*, ed. F. Vodička, 1950 (Soubor díla F. X. Š.; 11), *Kritické projevy 3/1896-1897*, ed. K. Dvořák, 1950 (Soubor díla F. X. Š.; 12), *Kritické projevy 4/1898-1900*, ed. R. Havel, 1951 (Soubor díla F. X. Š.; 13), *Kritické projevy 5/1901-1904*, ed. E. Macek, 1951 (Soubor díla F. X. Š.; 14), *Kritické projevy 6/1905-1907*, ed. K. Dvořák, 1951 (Soubor díla F. X. Š.; 15), *Kritické projevy 7/1908-1909*, ed. K. Dvořák, 1953 (Soubor díla F. X. Š.; 16), *Kritické projevy 8/1910-1911*, ed. O. Králík, M. Komárek a J. Opelík, 1956 (Soubor díla F. X. Š.; 17), *Kritické projevy 9/1912-1915*, ed. R. Havel a L. Lantová, 1954 (Soubor díla F. X. Š.; 18), *Kritické projevy 10/1917-1918*, ed. E. Macek, 1957 (Soubor díla F. X. Š.; 19), *Kritické projevy 13/1925-1928*, ed. E. Macek, 1963 (Soubor díla F. X. Š.; 2).

Šrámek, Fráňa: *Modrý a rudý - Stříbrný vítr - Léto - Splav*, ed. M. Otruba, Praha, NLN 2000 (Česká knihovna).

Šrut, Pavel: *Brožované básně*, ed. J. Šulc, Praha, Torst 2000 (Edice poezie; 41)

Teige, Karel: *Osvobozování života a poezie (Studie ze 40. let)*, ed. J. Brabec a V. Effenberger, Praha, Aurora a ČS 1994 (Výbor z díla K. T.; 3).

Toman, Karel: *Básně*, ed. M. Červenka a Z. Trochová, Praha, ČS 1997 (Česká knihovna).

Tři knížky lidového čtení, ed. J. Kolár a A. Stich, Praha, NLN 2000 (Česká knihovna).

Tyňanov, Jurij Nikolajevič: *Literární fakt*, přel. a ed. L. Zadražil (pův. ed. A. P. Čudakov, M. O. Čudakovová aj. A. Toddes), Praha, Odeon 1988.

3.3. Příklady kritických vydání:

Bezruč, Petr: *Slezské písně*, ed. M. Červenka a B. Štorek, Praha, Odeon 1967 (Nesmrtelní; 79).

Čelakovský, František Ladislav: *Básnické spisy*, ed. K. Dvořák, Praha, Vyšehrad 1950 (Dílo F. L. Č.; 3).

Fučík, Julius: *Reportáž, psaná na oprátce* (První úplné, kritické a komentované vydání), ed. F. Janáček a kol., Praha, Torst 1995.

Halas, František: *Krásné neštěstí*, ed. J. Brabec, Praha, ČS 1969 (Dílo F. H.; 1).

Hus, M. Iohannis: *Opera omnia 1* (Výklady), ed. J. Daňhelka, Praha, Academia 1975.

Klíma, Ladislav: *Velký roman*, ed. E. Abrams, Praha, Torst 1996 (Sebrané spisy L. K.; 7).

Komenský, Jan Amos: *Opera omnia 3*, ed. kolektiv autorů, Praha, Academia 1978.

Mácha, Karel Hynek: *Básně a dramatické zlomky*, ed. K. Janský, Praha, SNKLHU 1959 (Spisy K. H. M.; 1).

Mácha, Karel Hynek: *Literární zápisníky – Deníky – Dopisy*, ed. K. Janský, K. Dvořák a R. Skřeček, Praha, Odeon 1972 (Spisy K. H. M.; 3).

Mácha, Karel Hynek: *Próza*, ed. K. Janský, K. Dvořák a R. Skřeček, Praha, SNKLU 1961 (Spisy K. H. M.; 2).

Michna z Otradovic, Adam: *Básnické dílo*, ed. A. Škarka, Praha, Odeon 1985 (Živá díla minulosti; 100).

Neruda, Jan: *Básně I*, ed. F. Vodička, Praha, ČS 1951 (Knihovna klasiků, Spisy J. N. 1).

Neruda, Jan: *Básně II*, ed. F. Vodička, Praha, SNKLHU 1956 (Knihovna klasiků, Spisy J. N. 2).

Neumann, Stanislav Kostka: *Básně I*, ed. A. M. Píša, Praha, SNKLU 1962 (Knihovna klasiků, Spisy S. K. N.; 1) + další svazky této edice: *Básně II*, ed. M. Chlíbcová a J. Vohryzek, 1965 (Spisy S. K. N.; 3), *Básně III*, ed. M. Chlíbcová, 1974 (Spisy S. K. N.; 8), *Básně IV*, ed. M. Chlíbcová a S. Mazáčová, 1984 (Spisy S. K. N.; 10).

3.4. Příklady komentovaných výborů:

Biebl, Konstantin: *Básně*, ed. Z. Pešat, Praha, ČS 1979 (Slunovrat, Básnická řada; 12).

Halas, František: *Hlad*, ed. L. Kundera, Praha, ČS 1966 (KPP).

Hora, Josef: *Básně*, ed. B. Štorek, Praha, ČS 1975 (Slunovrat, Básnická řada; 7).

Hora, Josef: *Prsty bílého hvězdáře*, ed. Z. Pešat, Praha, ČS 1985 (KPP).

Machar, Josef Svatopluk: *Básně*, ed. Z. Pešat, Praha, ČS 1972 (Slunovrat, Básnická řada; 2).

Seifert, Jaroslav: *Třeba vám nesu růže*, ed. J. Opelík, Praha, Mladá fronta 1999.

Vrchlický, Jaroslav: *Básně I-II*, ed. J. Seifert, Praha, ČS 1953 (Odkaz; 4).

Vrchlický, Jaroslav: *Básně*, ed. Z. Pešat, Praha, ČS 1973 (Slunovrat, Básnická řada; 4).

Vrchlický, Jaroslav: *Host na zemi*, ed. J. Brabec a J. Brukner, Praha, ČS 1966 (KPP).

Wolker, Jiří: *Zasvěcování srdce*, ed. V. Macura, Praha, ČS 1984 (KPP).

Zábrana, Jan: *Jistota nejhoršího*, ed. J. Trávníček, Praha, ČS 1991 (KPP).

(Průvodce magisterským studiem KČL FFUK Praha, Praha 2002)